

„Szélessávon mindenkire”

A HTE elnökségi ülése a 60. évforduló tiszteletére

BARTOLITS ISTVÁN

bartolits@nhh.hu

„Szélessávon mindenkire” címmel tartotta meg január 27-én ünnepi elnökségi ülését a 60. évfordulóját ünneplő Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesület. Az ülésnek ugyan a patinás évforduló adta az aktualitást, hiszen az egyesület – majdnem napra pontosan –, 1949. január 29-én lett bejegyezve, azonban a Miniszterelnöki Hivatallal közösen szervezett szakmai program kiváló lehetőséget adott arra, hogy a HTE elnöksége és a nagyszámú meghívott szakember közösen vitassa meg a hazai infokommunikáció egyik legidőszerűbb kérdését.

Dr. Sallai Gyula, a HTE elnöke elmondta, hogy a 2009-es évet a HTE Választmánya jubileumi évnek nyilvánította, s ennek nyitóprogramja az ünnepi ülés, mely a születésnap dátumához illeszkedik. A jubileumi évet az őszi HTE Kongresszus fogja zárni, melynek programját a 60 éves évforduló tölti majd ki.

A HTE méltán lehet büszke a hat évtized erőfeszítéseire, eredményeire, rendezvényeire. Mára azonban az egyesület társadalmi felelőssége is megnőtt, hiszen annak a társadalomnak, amit közösen építünk, éppen az infokommunikáció a legfontosabb alappillére. A HTE megalkulása óta az óra egyszer körbejárt, s a második körbejárást úgy kezdheti meg, hogy a felelősségvállalás nem csak a műszaki, hanem a gazdasági, szabályozási, társadalmi aspektusokra is kiterjed. A HTE tevékenységében tehát a hasznosság kérdése még jobban előtérbe kerül.

Ez a szemlélet tette természetessé az ünnepi ülés témaválasztását is. A HTE októberi „Távközlési és Informatikai Hálózatok” konferenciáján az egyesület felkérést kapott a szélessávú infrastruktúrával kapcsolatos szakmai megfontolások kidolgozására. Az elkészült dokumentum megjelent a HTE honlapján, s a felkért előadók is a szélessávú fejlesztési koncepciókról, megoldásokról beszéltek más-más szemszögből.

Elsőként Csepeli György, a MeH közpolitikai igazgatója ismertette a Nemzeti Digitális Közmű (NDK) gondolatának a háttérét és céljait. Csepeli úgy fogalmazott, hogy a közmű kialakítása egy radikális demokratizálódást jelentene, ahol végre valóban egyenlő módon férhetnének hozzá az információkhoz az állampolgárok. Mindezt minimális állami beavatkozással, az Európai Unió szabályrendszeréhez illeszkedve, piacokonform módon célszerű megvalósítani.

Ugyanakkor a korszerű szolgáltatások – például távoktatás, távdiagnosztika vagy telemedicina – széleskörű igénybevétele megköveteli, hogy valóban széles sávban gondolkodjon mindenki. Az előadó szerint legalább a 6 Mbit/s-os sebességű, szimmetrikus hozzáférést érdemes célul kitűzni, mert hosszú távon csak ez adhat megoldást. Csepeli György ezt nevezte valódi szélessávnak és példával illusztrálta, miért van erre szükség. Ugyanakkor azt is elismerte, hogy ha ezt az igényt ki kell szolgálni, akkor a tel-

jes infrastruktúra jelentős fejlesztésére van szükség. Ezt vállalja fel az NDK koncepciója, mely nagy mértékben támaszkodna az elérhető EU alapokra, a jelenlegi állami eszközökre, s egy homogén optikai hálózat létrehozásával olyan nyílt hálózati koncepciót valósítanának meg, amely hozzáférési versenyt biztosít és piaci logikával, önfenntartó módon működtethető. Ennek a koncepciónak nem csak a lakosság lesz a nyertese, hanem a közintézmények és az önkormányzatok is, de szívesebben fogalmaz úgy, hogy a munka, a tanulás és az egészség lesz az igazi nyertes.

Azt, hogy miként lehet az Európai Unió forrásainak hatékony felhasználásával jelentős eredményeket elérni a szélessávú hozzáférésben, Kenneth Spratt, az Ír Köztársaság Hírközlési, Energiaügyi és Természeti Erőforrások Minisztériuma hírközlésfejlesztési divíziójának vezetője ismertette. Írországból a szélessávú elterjedtség néhány évvel ezelőtt még nagyon alacsony volt, de hosszú távú, konzervens programmal igen intenzív fejlődést sikerült elérni.

Míg 2006-ban a háztartások csak 13%-a rendelkezett szélessávú hozzáféréssel, addig ez a szám 2007-re 45%-ra, 2008-ra pedig 59%-ra emelkedett. Ennek a háttérében egy négyfázisú program állt. 2000-2003 között a gerinchálózat fejlesztésén volt a hangsúly, 2002 és 2009 között pedig egy olyan nyílt hozzáférésű, részint EU alapokból finanszírozott Metropolitan Area Network építés indult meg, mely Írország 92 városát látja el. 2004 és 2007 között a Group Broadband Schemes programban a kisebb települések üzleti alapon történő ellátása valósult meg, míg 2009-től szintén EU forrásokból és állami

támogatással az üzleti alapon ellátatlan területeket fogják ellátni. Összességében 2010 végére terveik szerint elérik a teljes szélessávú területi lefedettséget.

A következő előadó, *Gaál Norbert* az Európai Bizottság Versenyügyi Főigazgatóságának munkatársa abba avatta be a hallgatóságot, hogy milyen kritériumok esetén számít egy állami beavatkozás az EU szerinti állami támogatásnak, majd ismertette, milyen lépésekben döntik el, hogy az állami támogatás összeegyeztethető-e az európai alapelvekkel. Mint mondta, a szélessáv támogatására szolgáló állami intervenció értékelésére nincsenek előre lefektetett szabályok, minden kérelmet egyedileg vizsgálnak meg. 2003 óta 43 kérelmet bíráltak el és mintegy 1 milliárd eurót juttattak az igénylő tagállamoknak.

Azt azért kiemelte, hogy a legtöbb jóváhagyott projekt a „fehér” és „szürke” területekre koncentrál, azaz azokra a területekre, ahol egyáltalán nincs szolgáltató, illetve ahol csak egy szolgáltató van. Fontos része a pályázatnak az átfogó piacelemzés, mely megalapozza a piaci intervenció szükségességét és bemutatja a beavatkozás arányosságát. Szintén fontos kritérium az állami támogatás nyílt tenderen való odaítélése és a technológia-semleges elvének a betartása.

A verseny erősítését segíti, ezért fontosnak tartja a Bizottság a nyílt hozzáférés lehetővé tételét, általában a nagykereskedelmi hozzáférés kötelező nyújtásának az előírásával. A jövőbeli trendekről szólva kiemelte, hogy az EU most első-

sorban az alapszintű internet hozzáférés 100%-os kiépítését és az optikai hálózatok (Next Generation Access Networks) állami támogatással történő kiépítését támogatja. Ugyanakkor hozzátette, hogy a gazdasági válság mélyülése előtérbe hozta a szélessávú hálózatok fejlesztését, amit a Barroso-csomag is támogat.

A napot végezetül egy kerekasztal-beszélgetés zárta, melyet *Horváth Pál*, a HTE főtitkára vezetett és az előadókön kívül részt vett benne *Pataki Dániel* az NHH elnöke, *Detrekői Ákos* az NHIT elnöke, *Beck György* a Vodafone vezérigazgatója, *Bauer Róbert* az Enternet Invest Zrt. elnöke, *Teszári Zoltán* a Digi TV tulajdonosa, *Fürjes Balázs* az Invitel szabályozási igazgatója, *Kis Gergely* a GKiNet ügyvezetője és *Gacsal József* az IVSz elnökségi tagja.

A beszélgetésben fontos kérdésként merült fel, hogy milyen sáv szélességgel számolják az ország ellá-

tottságát. *Pataki Dániel* és *Kis Gergely* elmondta, hogy az ellátottság jobb, mint amit az NDK bevezetője sugall, hiszen 256 kbit/s-os sebességgel már az ország 97%-a elérhető. *Gacsal József* szerint viszont például Németország már 10 Mbit/s-os sebességgel számol, egy kisvállalkozás számára ez már alapvető. *Csepeli György* úgy látja, hogy az igény növekedése erőteljes, ezért célszerű nagyobb sáv szélességgel számolni. *Fürjes Balázs* szerint valóban növekszik a forgalom, de inkább a megbízható sáv szélességet várják el az ügyfelek, mint a nagyobb sáv szélességű csomagokat, végül *Beck György* a mobil szélessáv és a mobil TV terjedésére hívta fel a figyelmet, mely sokat segíthet a célok elérésében.

Összességében a kerekasztalvitában sok érdekes szempont, vélemény merült fel, melyek tovább segíthetnek a hazai szélessávú fejlesztési célok elérésében.

Fotók: Dombi András